

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 30, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 30, 1994

Nr. 168

Prezidentas giria žmones už nebalsavimą referendume

Vilnius, rugpjūčio 29 d. (Elta) — Pirmadienį po pietų buvo žinoma, kad rugpjūčio 27 d. Lietuvoje prarastame referendume dėl neteisėto privatizavimo ir santaupų atstatymo įstatymo dalyvavo 36,83 proc. rinkėjų sąrašuose esančiųjų. Pagal referendumo įstatymą jis laikomas įvykusių, jeigu balsavo daugiau kaip 50 proc. rinkėjų. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas pasakė, kad galutiniai referendumo rezultatai bus paskelbti trečiadienį.

Kadangi šiuo metu atrodo, kad dėl nepakankamo balsuotojų skaičiaus referendumas nepraeis, prezidentas Algirdas Brazauskas gyrė Lietuvos žmones, kad nebalsavo už referendumą. „Norėčiau pažymėti Lietuvos piliečių ir rinkėjų atsparumą populistinei demagogijai. Mūsų žmonės nusipelnė pagyrimo žodžių už tokį sąmoningumą ir brandų valstybinį mastymą“, pabrėžė prezidentas įprastinėje pirmadienio pasikalbėjime valstybiniame radijuje.

Jis taip pat pasakė sunkiai įsivaizduojant, kas būtų atsitikę, jeigu šis referendumas būtų įvykęs ir būtų priimtas jo įstatymas. „Nors lėšos buvo išmestos kaip į balą, daugelio žmonių triušas nuėjo veltui, referendumo organizavimas yra mūsų demokratijos pasireiškimas, mūsų įstatymų laikymasis, o pagal tai galime spresti, ar visuomenė yra pasiruošusi paties referendumo vykdymui“, pažymėjo prezidentas. Jo nuomone, tai gera pamoka ateitai, ir Lietuvos žmonės tai ilgai prisimins.

Referendume iniciatoriai — konservatorių referendumo rezultato tačiau nelauko neigiamu. Opozicijos vadas Seime, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis sekmadienį surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė, kad referendumą išreikalavusi Lietuvos konservatorių partija šio referendumo anaipol nepalaimėjo. Nors balsavimui pateiktas įstatymas

ir nepriimtas, jo nuostatos tebėra gyvos ir aktualios.

Šiame referendume balsavusieji piliečiai patvirtino moralinį ir politinį LDDP pralaimėjimą, pabrėžė Vytautas Landsbergis. Kova prieš korupciją bus pratęsta, sakė jis, ir Lietuvos žmonės ją laimės.

Mes padarėme viską, kad Lietuva sužinotų apie LDDP nusikalstamą politiką. Kas trečias asmuo iš balsavusiųjų jai nepriitaria. Tai, Vytauto Landsbergio nuomone, leidžia tikėtis, jog „žmonių protuose vyksta fermentacija“, jos rezultatai netrukus pasisąskės.

Apie valandą trukusiame pareiškime Landsbergis, be kita ko, pažymėjo, kad Tėvynės Sąjunga vis labiau įsitvirtins Lietuvos gyvenime kaip viena tvirtiausių politinių jėgų. Programa, kurią Lietuvos konservatoriai buvo pateikę referendumui, bus pradėta realizuoti, pabrėžė jis.

Sekmadienį įvykusioje spaudos konferencijoje Seime, kurią su žurnalistais susitiko Seimo nariai, kalbėjo LDDP pirmininko pavaduotojas Justinas Karosas ir LDDP prezidiumo narys, užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

Justiną Karosą stebino Tėvynės Sąjungos „sugebėjimas pralaimėjimą vaizduoti kaip laimėjimą“. Tačiau jis pažymėjo, kad Tėvynės Sąjunga rėmė rinkėjai aiškiai supratę referendumo organizatorių tikslą — daugiausiai „Taip“ jie balsavo už 7-tą nuostatą, kuria buvo siekiama palengvinti pirmalaikių Seimo ir prezidento rinkimų rengimą. Referendumas buvo tik širma, kuria prisidengusi Tėvynės Sąjunga norėjo kuo greičiau grįžti į valdžią, konstatavo J. Karosas.

Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys sakė, kad prieš referendumą „pasaulis buvo susirūpinęs dėl įvykių Lietuvoje“, o tai, kad jis neįvyko, pavadino „didele pergale stabilizuojant valstybę“. Po tokios referendumo baigties Gylys pranašauja dar didesnę Tėvynės Sąjungos radikalizavimą, ėjimą į kraštutinius.

Prieš kelias savaites Kubos diktatorius Fidel Castro pradėjo leisti bado grėsmės bijantiems kubiečiams savo grubiai sumontuotais plaukais plaukti į Florida, bandant priversti Ameriką nutraukti blokadą prieš Kubą. Nuo to laiko JAV krantų apsauga iš jūros ir nuo plaustų išgelbėjo per 17,000 kubiečių. Jų neleidžia į Ameriką, bet nuveža į JAV kariuomenės Guantanamo bazę Kuboje, kol nutars ką toliau su jais daryti. Šeštadienį prez. Bill Clinton sutiko derėtis su Castro dėl iškilusių imigracijos problemų, bet vis vien nesutinka derėtis dėl blokados atšaukimo.

Izraelio parlamento vadovas lankėsi Lietuvoje

Vilnius, rugpjūčio 29 d. (Elta) — Sekmadienį į Vilnių Seimo pirmininko Česlovo Juršeno kvietimu atvyko Izraelio parlamento (Knesset) pirmininkas Shevach Weiss su žmona Esther. Vilniaus aerodrome aukštai svečią sutiko Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatovas, kiti oficialūs asmenys. Vakare Seimo rūmose S. Weiss įteikė Izraelio apdovanojimą — medalius „Jad vašem“ grupei Lietuvos piliečių, hitlerinės okupacijos metais gelbėjusių žydus. Po to svečias susitiko su Lietuvos žydų bendruomenės atstovais.

Antrąją viešnagės dieną, pirmadienį, Izraelio Knesset pirmininkas susitiko su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku. Seimo pirmininku Česlovu Juršė

nu, ministru pirmininku Adolfu Šlezevičium, Seimo nariais. Kartu su jį lydintiais asmenimis svečias aplankė Panerių paminklą, kur pagerbė hitlerinės okupacijos metais čia nužudytų žydų atminimą. Taip pat aplankytos žydų kapinės Vilniuje.

Antradienį svečiai aplankė Seirijus, ir kur kilę ponios Weiss artimieji. Shevach Weiss susitikime su Seimo pirmininku Česlovu Juršėnui pasakė, kad Izraelio visuomenėje tebejauiamas susirūpinimas dėl žydų genocido Lietuvoje dalyvavusių Lietuvos piliečių reabilitavimo atveju. Jo nuomone, Lietuvos valstybė turėtų prisiminti moralinę atsakomybę už tai, kad tokie asmenys neliktų nenubausti.

Knesset pirmininkas pabrėžė, jog Izraelis nereikalauja, kad Lietuvoje būtų surengtas „kažoks Niurnbergo procesas“, tačiau „simbolinis procesas prieš žydų tautai tikrai nusiakaltusius asmenis, būtų tinkamai įvertintas Izraelyje“.

Česlovas Juršėnas sutiko, jog tokia problema egzistuoja ir kad ji kliudo normaliems Lietuvos bei Izraelio tarpvalstybiniais santykiams. Jis pasiūlė sudaryti dvišalę komisiją, kuri išnagrinėtų neteisėtus bei abejotinus reabilitacijos atvejus ir parengtų atitinkamas išvadas.

Švedų karo burlaivis atplaukė į Klaipėdą

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (Elta) — Šiandien į Klaipėdą uostą su draugišku vizitu atplaukė du Švedijos Karališkojo karo laivyno burlaiviai „Gladan“ ir „Falken“. Mokomųjų burlaivių vadai komandoras Rengt Maim ir kapitonas leitenantas Bengt Froberg surengė protokolinius vizitus, papasakojo, kad jų burlaiviuose karinei tarnybai rengiami Švedijos, Olandijos, Suomijos, JAV ir kitų šalių jūrų kadetai. Burlaivių įgulys nariai apžiūrėjo Palangą. Vizitas truks dvi dienas.

Smulkiosios pramonės prekyba persimetė į Vakarus

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (Elta) — Viena iš labiausiai išvystytų pramonės šakų Lietuvoje yra lengvoji pramonė. Dabar veikia apie 90 didelių ir 5,000 smulkių šios šakos įmonių, kurios dirba daugiau kaip 90,000 darbuotojų ir pagamina apie ketvirtadalį visos Lietuvos pramonės produkcijos.

Spaudos konferencijoje pranešant apie rugsėjo 6-9 dienomis Vilniuje vykstančią tarptautinę parodą pabrėžta, kad 1990 m. į Rytus buvo išvežama apie 60% lengvosios pramonės produkcijos, į Vakarus — 1%, o likusi dalis parduodama Lietuvoje. Bet per pirmąjį šių metų pusmetį tekstilės gaminių pardavimas Vakarų šalims jau sudarė 62%.

Dalyvauti parodoje „Baltic textile + Shoe 94“, pareiškė norą daugiau kaip 110 firmų iš 16 šalių. Lietuvos lengvajai pramonei atstovaus „Audejas“, „Alytaus tekstilė“, „Lelija“, „Kilimai“, „Utenos trikotažas“, „Silva“ ir kitos įmonės. Kiekvieną parodos dieną bus demonstruojamos lietuviškos mados, siekiant ir savo krašto vartotojams parodyti, kad lietuviška lengvoji pramonė dažnai ne kiek nenusileidžia užsieniečių pavyzdžiams.

Vyriausybė pritarė transporto plėtojimo planui

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (Elta) — Lietuvos vyriausybė pritarė Nacionalinės transporto plėtros programos įgyvendinimo priemonėms 1994–1997 metams. Planuojama iki 1995 m. antrojo pusmečio parengti devynių įstatymų bei kodeksų, reglamentuojančių transporto veiklą, projektus.

Ruošiamasi parengti ir pasiūlyti tarptautines vežimo kelių transporto sutartis su Austrija, Bulgarija, Čekija, Didžiąja Britanija, Graikija ir kai kuriomis kitomis valstybėmis, vežimo ge-

Prezidentas nenori Seimui atiduoti savo prerogatyvų

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (AGEP) — Grįžęs iš atostogų prezidentas Algirdas Brazauskas reguliariame pirmadienio pokalbyje Lietuvos radijuje paaiškino, kodėl jis gražino Seimui iš naujo svarstyti Prokuratūros įstatymą bei įstatymą dėl jo įsigaliojimo tvarkos. Šiuos įstatymus Seimas priėmė liepos 20 dieną.

Prezidentas sakė, jog naujasis įstatymas prieštarauja Respublikos Konstitucijai. Įstatyme užfiksuota, kad generalinį prokurorą prezidento teikimu septynerių metų laikotarpiui skiria ir atleidžia Seimas. Šitaip generalinio prokuroro pareigos prilygsta Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigoms. Konstitucijoje Aukščiausiojo Teismo pirmininko, jo pavaduotojų ir teisėjų skyrimas bei atleidimas yra reglamentuotas, o apie generalinį prokurorą joje ap-

skritai nekalbama. Algirdo Brazausko įsitikinimu, Seimas neturėtų imtis funkcijų, kurios nenumatytos pagrindiniame šalies įstatyme.

Prezidento nuomone, įstatyme labai ribotos yra ir generalinio prokuroro atleidimo priežastys bei sąlygos. Jis galvoja, kad jas būtina „praplėsti, papildyti tokiais atvejais, kurie numatyti ir yra taikomi kitiems pareigūnams“.

Algirdas Brazauskas pasisakė ir prieš įstatymo nuostatą, kad generalinio prokuroro pavaduotojų skyrimą ar atleidimą taip pat sprendžia Seimas. Tai — prezidento prerogatyva. Jis priminė, jog kitų Seimo įsteigtų institucijų vadovų — valstybės kontrolieriaus, Lietuvos Banko, Nacionalinio Saugumo Komiteto — pavaduotojus skiria ir atleidžia prezidentas. Ir Generalinės prokuratūros atžvilgiu turi būti visiškai analogas, pabrėžė Algirdas Brazauskas.

Jis taip pat priminė, kad pagal teisinės reformos koncepciją visa prokuratūros sistema veiks prie teismų, ji nebus autonomiška institucija, kaip iki šiol. Todėl Prokuratūros laukia reorganizacija.

Algirdas Brazauskas tikisi, kad Seimas supras jo motyvus ir Prokuratūros įstatymas bus pataisytas.

Vis nepradedama Lietuvos centro statyba Seinuose

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (AGEP) — Lietuvos kultūros centro statyba Seinuose vis dar nepradedama. Pagrindinis kliuvinis šiai statybai yra tai, kad iš Lenkijos valdžios negaunamas patvirtinimas, jog Lenkija netaikys muitų įstatymo statybinėms medžiagoms, skirtoms centro statybai ir vežamoms iš Lietuvos.

Lietuvių kultūros centro statyba Seinuose buvo nutarta patikėti lietuvių statybininkams, nes tai kainuotų beveik pusantro karto pigiau, nei jeigu statytų lenkų statybininkai. Lietuvos vyriausybė ši centrą perduos Lenkijos lietuviams kaip labdarą.

Konkursą laimėjusi Marijampolės statybos bendrovė jau praėjusių metų gegužės 1-ąją buvo pasiruošusi pradėti dirbti Seinuose ir dabar neatsisako šios statybos. Marijampolietis yra gavęs apie 125,000 dol. avansą, apie 12,500 dol. jau išleido medžiagoms, irangui, važinėjimui per sieną. Be to ir darbo Lietuvoje ne per daugiausia, o centro statyboje galėtų dirbti nuo 30 iki 70 žmonių.

— Rusijos kariuomenės višiško išvedimo iš Baltijos šalių dieną, rugpjūčio 31 d. valstybiniu nutarimu prie valstybinės valdžios ir valdymo institucijų, įmonių, įstaigų ir organizacijų pastatų bei prie gyvenamųjų namų bus iškeltos Lietuvos vėliavos.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 30 d.: Feliksas, Adauktas, Gaudencija, Gintė, Augūna.

Rugpjūčio 31 d.: Raimundas, Izabelė, Vilmantė, Vilmantas.

Pasaulio Bankas: Reikia greitinti žemės ūkio reformą

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (Elta) — Lietuvos žemės ūkio ministerijoje Pasaulio Banko atstovas Baltijos šalims Lars Jeurling ir žemės ūkio projekto vadovė Hoonae Kim žurnalistams pristatė Pasaulio Banko parengtą Lietuvos žemės ūkio sektoriaus apžvalgą. Spalio pradžioje apžvalga bus svarstoma Vyriausybėje ir tuomet bus parengtas Pasaulio Banko paskolos Lietuvos žemės ūkiui projektas.

Kaip sakė Hoonae Kim, kalbama apie 25-30 milijonų dolerių paskolą su 13%-16% metinėmis palūkanomis. Konkreti suma turėtų priklausyti nuo ilgalaikių investicijų poreikio Lietuvoje. Šiuo metu Pasaulio Banko ekspertai kaip tik ir domisi tuo.

Ekspertai taip pat padarė išvadą, kad būtina privačias gamintojų išmokyti įvertinti rinką, parengti verslo planus, kad Lietuvoje reikia plėsti žemės ūkio patariamųjų tarnybų tinklą, o svarbiausia — pagreitinti žemės ūkio reformą.

Lietuvos lenkai įkūrė partiją

Vilnius, rugpjūčio 29 d. (Elta) — Sekmadienį įvyko Lietuvos Lenkų Sąjungos Rinkimų Akcijos steigiamasis suvažiavimas. Vilniaus Mokytojų Namų didžioji salė buvo sausakimša — į suvažiavimą susirinko daugiau kaip 400 Lietuvos gyvenančių lenkų.

Lietuvos Lenkų Rinkimų Sąjungos Akcija (LLSRA) — politinė organizacija, gimusi perimant politines funkcijas iš Lietuvos Lenkų Sąjungos (LLS), rašoma naujosios organizacijos programoje. LLS yra visuomeninė organizacija, todėl pagal naująjį rinkimų įstatymą jos organai įstatymą negali juose dalyvauti.

Pradėdami suvažiavimą jo dalyviai išklaušė Lietuvos himną ir sugiedojo „Rota“, kuri yra laikoma Vilnios krašto himnu. Pirmasis suvažiavime kalbėjo Seimo narys, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis, LLSRA pirmininku išrinktas Jan Sinkiewicz.

Lietuvė laimėjo tarptautinį baletą prizą

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (AGEP) — Majos Pliseckajos konkurso bronzą laimėjo Lietuvos šokėja. Rugpjūčio 22 d. po trečiojo turo Sankt Peterburgo teatre „Aleksandrinskij“ paaiškėjo konkurso, oficialiai dedikuojamo garsiosios balerinės Majos Pliseckajos kūrybinio darbo 50-mečiui, rezultatai.

Lietuviai nusiskynė visą puokštę prizų. Eglė Špokaitė (jos partneris buvo Edvardas Smalankys) laimėjo bronzos medalį ir 4,000 dolerių premiją. Porą parengęs Jonas Katakinas įvertintas specialiu Rusijos žurnalo „Balet“ prizų, pedagogui už geriausią atlikėjų paruošimą konkursui Juriui Smorinui, kurio dvi kompozicijas šoko lietuviai, paskirtas Sankt Peterburgo konservatorijos choreografijos katedros prizas už choreografinės formos originalumą.

Konkurse dalyvavo 35 šokėjai ir JAV, Prancūzijos, Vokietijos, Ispanijos, Italijos ir kitų šalių. Jury komisijai pirmininkavo pati Maja Pliseckaja.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

VITAMINAI IR MINERALAI

DR. VILJA KERELYTĖ

Visi pasikeitimai mūsų kūne, nuo metabolizmo iki augimo, remiasi mineralais ir vitaminais. Kiekvienas jų turi savitą paskirtį, bet nei vienas vitaminas ar mineralas neveikia paskirai. Reikėtų jų visų tam tikro kiekio, kad žmogus būtų sveikas ir visos jo kūno sistemos tinkamai veiktų. Per mažai ar per daug vitaminų bei mineralų gali sutrikdyti organizmo pusiausvyrą ir pakenkti visai žmogaus savijautai.

Dabartinių metų daug kalbama apie mineralus ir vitaminus apskritai, diskutuojama, ar papildomu jų ėmimu turėtume sustiprinti savo kasdieninę mitybą. Jau dabar ir daug gydytojų siūlo papildomai imti mineralus ir vitaminus, remiantis šiomis trimis pagrindinėmis priežastimis.

1. Trūkumai kasdieninėje mityboje. Labai daug žmonių neįvertina pakankamai įvairios dietos, todėl iš maisto negauna nustatytą vitaminų bei mineralų kiekio. Neseniai USDA National Food Consumption įstaiga atliko tyrimus su 21.500 Amerikos gyventojų, smulkiai registruojant jų suvalgytą maistą trijų dienų laikotarpyje. Tyrimų duomenys paskelbti vadinajamame Anamrem raporte. Atrasta, kad tik 3 procentai tirtųjų žmonių kasdien valgė maistą iš rekomenduojamų pagrindinių keturių sveikos mitybos grupių. Tik 12 proc. žmonių iš to maisto gavo 100 proc. rekomenduotinų vitaminų ir mineralų. Vadinasi, tokiu maistu mintantieji ilgą laiką, be abejo, pradėtų jausti įvairias kūno negalias, kaip tik dėl vitaminų bei mineralų stokos.

2. Vitaminų ir mineralų įsijungimas į kūną. Kai kurios maistingos medžiagos kūne tarpusavyje veikia tokiu būdu, kad sutrukdo vitaminų bei mineralų įsijungimą į organizmą. Pvz., skaidulos (fiber) maiste gali nepraleisti į kraują geležies. Todėl, net valgant tinkamą maistą, ne visi mineralai ir vitaminai, esantys jame, gali pasiekti kūno audinius (ar kraują) ir atlikti savo paskirtį.

3. Maistingų medžiagų praradimas. Daug maistingų me-

džiagų iš kūno pašalinama įvairiais būdais. Pvz., stiprios mankštos metu kūnas reikalauja daug daugiau vitaminų ir mineralų. Mankštos metu nustoja geležies, kalcio, B vitaminų grupuotės, magnėzijos ir kai kurių kitų. Maistingos medžiagos iš kūno taip pat pašalinamos su šlapimu, prakaitu. Virimo procesas, gaminant maistą, sunaikina daug vitaminų, ypač C ir A.

Didelė nervinė įtampa naikina kūne maistingas medžiagas. Išvaiduokime situaciją, kur žmogus, kuris labai skuba, sugaišta nemažai laiko dėl eismo susigrūdimų. Susierzines automobilį, netenka didelio kiekio vitamino C ir iš B grupuotės. Tuo būdu, jeigu vitaminų atsargos nepapildomos, gali susidaryti pavojingas trūkumas.

Vitaminai

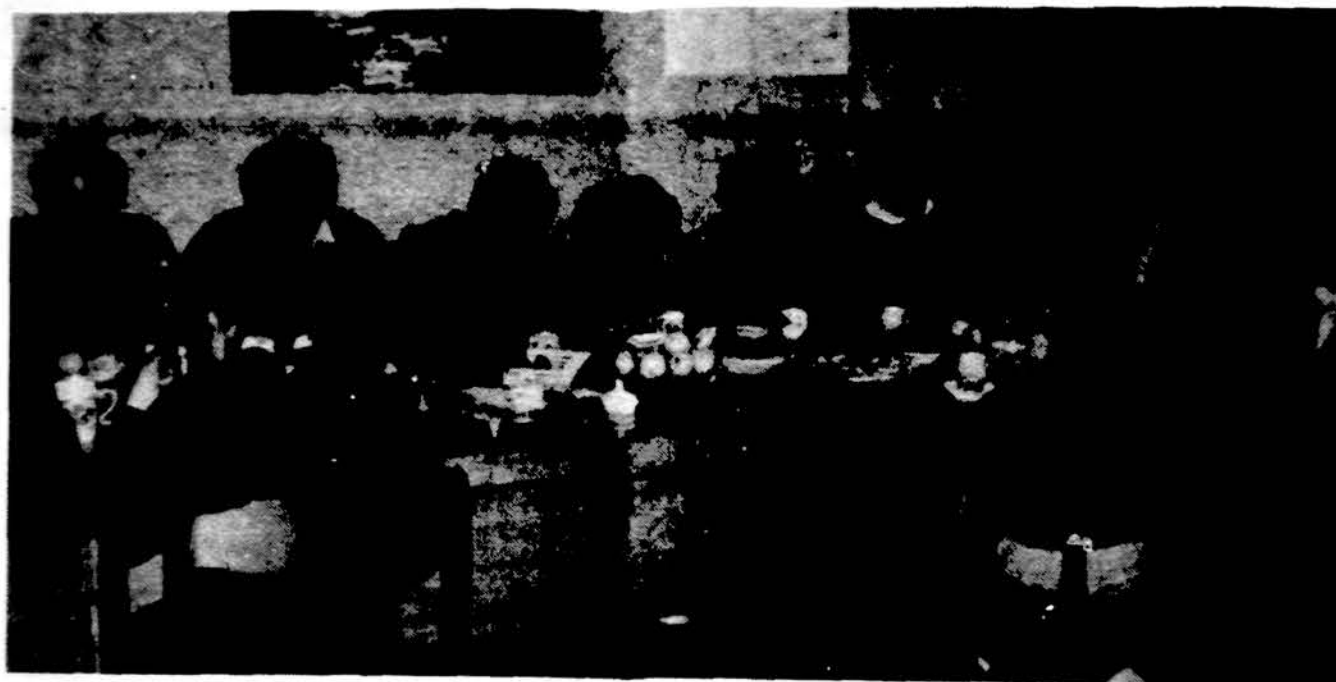
Vitaminai padeda augti visiems kūno audiniams ir būtinai reikalingi, nes duoda žmogui energijos, žvalumo. Vitaminai skirstomi į dvi pagrindines rūšis: 1. tirpstantys vandenyje; 2. tirpstantys riebaluose.

Vandenyje tirpstantys vitaminai, pvz., C ir B grupuotė, nepasilieka kūne ilgą laiką, nes jie neprasiveržia į riebalinius kūno audinius, todėl iš kūno pašalinami ir turi nuolat būti papildomi. Šie vitaminai daugiausia tarnauja kūno metabolizmui.

Riebaluose tirpstantys vitaminai, pvz., A, D ir E, veikia kūne kaip hormonai. Jie gali būti sutelkiami ląstelėse ir pasilikti ilgą laiką.

Norintieji imti papildomus vitaminus, turėtų pasirinkti rūšį, kur yra kuo įvairesnių vitaminų, taip pat svarbu, kad jie būtų pagaminti patikimos ir žinomos bendrovės.

Vitaminai yra maistas, todėl juos reikia imti valgant, arba tuoj po valgio. Jų veikimas tuo būdu žymiai pagerėja. Prieš pradedant vartoti papildomus vitaminus iš buteliuko, reikia pasiteirauti savo gydytojo, ar tikrai tokie vitaminai reikalingi, ar iš jų nebus daugiau žalos, negu naudos.

„Vilties namų“ Vilniuje gyventojai, sutrikusio intelekto žmonės, reikalingi priežiūros ir mokymo savarankiškai gyventi.

Nuotr. I. Tjūnėlienės

Vitaminas A ir beta carotene

Vitaminas A kūne reguliuoja daug svarbių procesų, įskaitant ir apsaugą nuo ligų. Vitaminas A padeda kovoti su virusinėmis ir bakterinėmis infekcijomis, nes skatina baltųjų kraujo rauduliukų gamybą. Jis taip pat padeda greičiau gyti pažeistoms kūno audiniams, pagerina regėjimą, suteikia odai sveikesnę išvaizdą. Kai kurie tyrimai parodė, kad vitaminas A suteikia tam tikrą apsaugą nuo odos ir plaučių vėžio. Tačiau dideliais kiekiais vitaminas A yra nuodingas, nes jis susikaupia kepenyse ir kituose organuose.

Vitaminas A natūraliai randamas kiaušiniuose, piene.

Neseniai pradėta daug kalbėti apie kitą maistingą medžiagą – beta carotene (tai vitamino A prototipas). Tvirtinama, kad beta c. padeda apsaugoti organizmą nuo vėžio ligos, nes stimuliuoja imuninę sistemą. Beta c., net imant didesniais kiekiais, nuodingos reakcijos kūne nesukelia, paverčiant

vitaminu A tik tuo atveju, jeigu organizmui jo reikia. Beta c. natūraliai randamas morkose, visose geltonose ir oranžinėse daržovėse, o taip pat žaliose, lapotose daržovėse.

Vitamino B grupuotė

Šios grupuotės vitaminai reikalingi palaikyti energiją ir yra įjungiami kone į kiekvieną procesą kūne; nuo raudonųjų kraujo rauduliukų augimo, iki angliavandenių, riebalų bei proteinų metabolizmo. Kūne dažniausiai ir pasireiškia šių vitaminų trūkumas, nes virimas ir kitoks maisto gaminimas juos naikina, o taip pat naikina ir įtampa.

Vitaminas B1 (thiamine) – tai pirmasis atrastas iš vitaminų B grupuotės, todėl galbūt geriausiai žinomas. Vitaminas B1 palaiko energiją, žadina apetitą, padeda virškinti maistą ir palaikyti sveiką žarnyną. Yra įrodyta, kad jis palaiko raumenų patvarumą. Tačiau daugelio žmonių organizmas kaip tik stokoja vitamino B1.

Geriausias šio vitamino šal-

tinis maiste yra pupos, žirniai ir įvairūs javai – grūdai. Juo žmogus vyresnis, tuo vitamino B1 daugiau jam reikia. Kadangi maistas, kuriame natūraliai yra vitamino B1, labai ribotas, todėl verta jį imti papildomai. Reikia pažymėti, kad visi B grupuotės vitaminai turėtų būti imami drauge, kad užtikrintų gerą jų pusiausvyrą.

Vitaminas B2 (riboflavinas) padeda organizme suskaldyti angliavandenius, riebalus ir proteiną; padeda kvėpavimo takams, nes, veikdamas kartu su fermentais, padeda ląstelėse geriau paskleisti ir suvartoti deguonį. Taip pat pagelbsti organizmą įsijungti geležį ir palaiko gleivinius audinius sveikus.

Vitaminas B2 randamas daugiausia mielėse (Brewer's yeast) ir įvairiose organų mėsose (kepenyse, inkstuose ir t.t.). Tačiau net ir tame maiste jo kiekiai nedideli, sunku gauti pakankamai, todėl geriausia imti papildomai. Juo žmogus judresnis, tuo daugiau jam reikia vitamino B2. Trūkumai pir-

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytųjo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

miausia pastebimi odoje. Pvz., oda sutrūksta lūpų kampučiuose. Kitas trūkumo B2 simptomas yra per didelis jautrumas šviesai.

Į vitamino B3 (niacin) pradėta kaupti daug dėmesio, nes jis mažina cholesterolį. Tačiau šis procesas dar nėra tinkamai ištirtas. Tiesa, tam tikra B3 rūšis, jeigu imama labai dideliais kiekiais, cholesterolį iš tikrųjų mažina, bet šiuo atveju vitaminas B3 jau laikomas vaistais ir tegali būti vartojamas pagal gydytojo nurodymus. Dideli vitamino B3 kiekiai gali sugadinti kepenis.

Vitaminas B3 padeda nervinės sistemos, odos, virškinimo sveikatai. Liesa mėsa (vištiena, kalakutiena) ir žuvis yra geras vitamino B3 šaltinis. Šio vitamino stoka organizme pasireiškia nuovargiu, odos išbėrimais, raumenų silpnumu ir virškinimo sutrikimu.

(Bus daugiau)

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (312) 337-1285

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Susitarimul
(kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12
ketv. 12 - 4 v.p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

LITHUANIAN
MERCY LIFT

Lithuanian Mercy Lift

maloniai kviečia visus geradarius ir jų draugus atsilankyti į

Vilties Sodo Pokylį

rugsėjo 10 d. šeštadienį, 6 val. vakaro,

Montefiore Soduose

Route 171 (Archer Ave.) ir Bell Road, Lemont, IL

Klasikinio grožio gamtos aplinka apsups svečius vakariniuose rūbuose,

vėjelėje švelniai linguos žydinčios gėlės,

medžių šakas dabins reti paukščiai, ežero vandenį skros juodos gulbės

ir gros „Žiburio“ orkestras.

Tai vienintelis metinis L.M.L. renginys, kurio pelnas skiriamas medicinos
bei humanitarinės pagalbos pasiūnimui į Lietuvą.

Rezervacijos priimamos:

Tel.: (708) 361-2557

Vilniaus Raudonojo kryžiaus stomatologiniame kabinete.

Kun. Gintaro Grušo primicijos Sv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, š.m. liepos 31 d. Iš k. — kun. A. Volskis, klebonas kun. dr. A. Olsauskas, kun. Gr. Grušas, prel. J. Kučingis ir abatas tėvas Francis Benedict.

Nuotr. V. Stoko

Nesmagu, bet gal bus geriau

Štai kokius pagrįstus skundus randame Lietuvos spaudoje:

„Niekai man iš žaliosios zonos! Ji stovi tuščia, užgriozta mano tėviškos namų pamatais, užjaukta piktžolėmis. O anksčiau, kai ten ūkininkavo mano tėvai, visada buvo žalia be žaliosios zonos. Jie kartu su mano broliu sudūlėjo Sibire. Kai po 11 metų iš ten grįžau viena, neleidote Lietuvoje apsigyventi. Jūs neleidote, tie patys, kurie mus iš namų išvarė, apiplėštą sodą išgriovė, žaliąją zoną pakelbė. Man nereikia žaliosios zonos, grąžinkite tėvų žemę!

Kas Viešintose, prie strībų būstinės, išniekinimui suguldė šešis partizanus, kurių tarpe buvo keturi mokytojų lavonai? Gal, sakau, tie žiaurūs pamišėliai buvo jūsų seneliai, tėvai? Kad tai politiniai jūsų giminės, visai neabejoju. Šiandien valdote Lietuvą, bendrovių ūkių, už niekus privatizuojatės žmones.

Kodėl į Žagarę ištrėmėte vysk. J. Steponavičių, nors sakotės buvę slapti tikintieji? Suprantame. Gal nežinote, kodėl jūsų pirmtakai taip elgėsi. Gal manote, kad vyskupas įvykdė kokį nors kriminalinį nusikaltimą?

Už Lietuvos sienų esančių lietuvių tarpe taip pat retkarčiais subanguoja kūdros.

Kodėl Lietuvos valdžia ir Seimas, pozicija ir opozicija, svetimi žmonės ir savi giminės nori, kad išveiktų ne tik kad

VYTAUTAS VOLERTAS

liktų už vandenynų, bet kad ji pasitrauktų į mėnulį?

Lietuvoje surengtose akademijose ir spaudoje prisimenamas Jonas Aistis, pabrėžiamas Jurgio Jankaus gražus jubilėjus. O kodėl apie šiuo ir kitus kūrėjus mažai užtinkame išsivijos spaudoje, ypač kultūra akcentuojančioje, nors joje dažnai randame užuominų apie nereikšmingus svetimuosius ir pakankamai neidomius vertimus? Ar kartais Amerikoje negyveno Faustas Kirša, Aloyzas Baronas, Stasys Barzdukas?

Netolima praėjusi, netolima ir miela... Būdavo daug chorų, vokalistų ir instrumentalistų koncertų. Būdavo meno parodų, literatūros vakarų. Dingo solistai, tapytojai, aktoriai. Kodėl dingo, kodėl mažai kas tuo stebisi?

Nemiela, kad Lietuvoje iki dabar neleidžiama žaizdoms pasidengti šašais ir palengva tapti randais, nors ir jautriais. Ten sopuliai žėruoja atviri, kaip liepos. Nesmagu, kai netikima, jog žmogžudžio sūnus gali tapti šventu vienuoliu. Nesmagu, kai žvūsiųjų kraujas ir kentėjusių ašaros yra šlakstomi ant vaikų ir vaikaičių. Ar tai rytietiškas kerštas? Gal pasikeitė ir tie, kurie kalbėjo: „I savarankiškos Lietuvos valstybės idėja aš žiūriu neigiamai. Aš manau, kad tai nerealu.“ (Brazauskas, inter-

viu „Argumenty i fakty“, 1989, nr. 47.). Ar galima sveiku protu įsivaizduoti, kad šiandieninis jų darbas būtų veidmainystė?

Bet ar žaliosios zonos, į laukus prapleštos miestų ribos, grytelininkų sklypeliai turi būti kliūtis atsisteiti su partijos apiplėštaisiais? Kodėl tylima, kai vidurdienio grobimais, višiams matant ir žinant, lobsta „savieji“? Jiems nėra žalių, raudonų, margų zonų. Kodėl nomenklatura ir visa LDDP minia sau kasasi duobę? Atsisakė bendradarbiavimo su kitais, visais istaigas prievarta apkašiodami mažai sugebančiais paklusniaisiais nepaisė sąžinės ir patarimų,ėjo ir eina statmenai gelmen, kitus kaltindami. Blogais ženklais LDDP apkarsto pusę savo narių, norėjusių ir norinčių tvarkingai dirbti. Šios partijos užsispyrėliai, komunistinės sistemos užsilikę luitai, jau panašėja į karkabalius.

Lukštas kietas, minta tautos žalumą, bet krinta ant nugarų ir desperatiškai virbuliuoja partinėmis kojomis. Sunkus gyvenimo vežimas nesilenkia.

Bet tie gyvenimo ratai veža ir viltį. Tikime, kad akių draskymasis aprims, užsilikęs komunistinis pats save pribais, o dori vyrai ir moterys, nepaisant kilnės — komunistų palikuonys, sibirinės atžalos, Lietuvoje išsilaikiusiųjų vaikai — gyvens ir kitiems netrukdys.

Jau nuo 1989 m. į Lietuvą traukė ir traukia būriai pa-

trems...“ — rašoma „Baltijos“ ketvirtajame numeryje.

Gan aktyviai veikė Lietuvos laisvės gynėjų sąjunga (LLGS), įkurta mokytojo Petro Povilaičio 1942 m. pavasarį Jurbarko. Organizacijai priklausė per 5,000 narių Jurbarko, Raseinių, Tauragės, Šakių, Kauno apskrityse; leido pagrindinį laikraštį „Lietuviški atgarsiai“, kiek vėliau „Laisvės varpą“ ir kt.

Tarp veikliausių ir masiškiausių pagrindinių organizacijų buvo Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga (LLKS), įsikūrusi Kaune dar bolševikiniais metais (1940 m. pabaigoje), kuri laiką buvo susijungusi su LAF ir kartu aktyviai dalyvavo 1941 m. birželio sukilime. Vokiečiams uždraudus LAF, toliau LLKS vėl veikė kaip savarankiška organizacija. Į jos vyriausiąją vadovybę įėjo inž. Kl. Brunius, inž. P. Konkulevičius, inž. J. Leleivas, chemikas J. Deksnys ir kt. Turėjo apie 5,000 aktyvių narių. Vadovavimas irgi buvo griežtai centralizuotas: vyriausioji vadovybė, apygardų, apskričių, valsčių vadovybės.

LLKS pogrindyje leido laikraštį „Laisvės kovotojas“ (apie 10,000 egz. tiražu), Kaune buvo įsikūrusi pagrindinė radijo stotį — „Laisvoji Lietuva“, kurios sekmadienines laidas girdėdavo ir Švedijoje. Tai buvo vienintelė laisva radijo stotis, veikusi okupuotoje Rytų Europoje. Ji perduodavo pagrindinių ir šifruotus telegramas.

Prie LLKS veikė pagrindinė Lietuvos laisvės šaulių organizacija, kuri labiausiai savo veiklą buvo išvysčiusi Žemaitijoje, Raseinių apskrityje. Jai čia vadovavo buvęs Lietuvos kariuomenės generolas St. Zaskevičius. Organizacija leido pagrindinį leidinį „Laisvės šaulių trimtas“ (nuo 1943 m.). 1944 m. pavasarį Laisvės šauliai masiškai įsijungė į kuriamąją lietuviškąją Vietinę rinktinę.

Gan gausi buvo pagrindinė Lietuvos laisvės armija (LLA), įkurta 1941 m. gruodžio mėnesį K. Veverskio, A. Eidinto, A. Kubiliaus, J. Kraunačio, M. Pečiulionio ir kt. iniciatyva. LLA svarbiausias tikslas: „Iškovoti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, atkurti vieningą

AMERIKA RUOŠIASI APSISAUGOTI NUO PABĖGĖLIŲ ANTPLŪDŽIO

P. PALYS

New Yorke išelstantis vokiečių dienraštis „New Yorker Staats Zeitung“ (liepos 9 d.) rašo, kad praėjusiais metais, svarstant politikams pabėgėliams globos (egzilio) suteikimo klausimą, Vokietijos valdžios sluoksniuose buvo iškild daug ir gan nemažų triukšmų. Prieš tai tuo atžvilgiu Vokietijos įstatymai būvę labai liberališki. Politinį prieglobstį gaudavę beveik visi, kurie tik jo trokšdavo. Bet, jeigu pasižiūrėti į kitus kraštus, kaip ten stengiamasi apsisaugoti nuo per didelio pabėgėlių antplūdžio, darosi aišku, kad tas triukšmas Vokietijoje buvo perdėtas.

Toliau tame pačiame straipsnyje rašo, kad JAV, stengiantis apsisaugoti nuo masinio pabėgėlių antplūdžio, yra baigiamas paruošti (tuo tarpu labai slapta) planas, kuris vadinasi „Operation Distant Shore“. Tas planas buvęs pradėtas ruošti prieš 13 metų, po to, kai iš Kubos į Floridą atplaukė apie 125,000 kubičių. Vokiečių spaudos agentūros (dpa) pranešimu, oficialūs JAV valdžios sluoksniai neneigia, kad toks planas yra.

Paskutiniu laiku, kai Fidel Castro ketina Amerikai vėl padovanoti visus tuos kubičius, kurie tik nori iš Kubos išvykti, planas pagreitintas. Toks planas esąs būtinas, bet jis slapta, pasakė Immigration and Naturalization Service tarnautojas Lamar Wooley.

Laikraštis „San Francisco Chronicle“ rašo, kad to plano paruošimas jau esąs visai prie gašo, o jo detalės jau pradeda rodytis, tvarkant pabėgėlių iš Haiti reikalus.

Laikraštis „San Francisco Chronicle“ rašo, kad to plano paruošimas jau esąs visai prie gašo, o jo detalės jau pradeda rodytis, tvarkant pabėgėlių iš Haiti reikalus.

Laikraštis „San Francisco Chronicle“ rašo, kad to plano paruošimas jau esąs visai prie gašo, o jo detalės jau pradeda rodytis, tvarkant pabėgėlių iš Haiti reikalus.

Labiausiai „Operation Distant Shore“ plano laukia Florida, nes jau ir dabar nelegaliai atvykusiųjų į Floridą išlaikymas tai valstijai per metus kainuoja apie vieną milijoną Jolierių. O jeigu Castro ketinimai išsipildytų, tai Floridai galėtų būti nebeapkeliama našta. Floridą raminant, Baltieji Rūmai sako, kad tuo atveju Floridoje galėsią apsisistoti tik tie asmenys, kurie turės ten giminių. Visi kiti būsią išskirstyti po kitas valstijas.

Dėl to „Operation Distant Shore“ plano amerikiečių tarpe pasigirsta ir priešingų balsų, nes girdi, tas planas prieštaraus Amerios principams. O tie, kurie tam planui pritaria, sako, kad kontroliuojant pabėgėlių antplūdį, reikia imtis drastiškų priemonių.

Šiaip ar taip, galimas bėglių antplūdis iš Kubos Amerikai kelia didelį rūpestį. Kubietis, Harvard universiteto profesorius Jorge Dominguez sako, jeigu valdžiai (Kubos — P.P.) nerūpi žmones išlaikyti savo krašte, kuriame esanti katastrofiška ekonominė padėtis, noras iš Kubos emigruoti esąs astro-

nomiškai aukštas. Jeigu toks momentas ateitų, kad planą „Operation Distant Shore“ reikėtų panaudoti, tai į jo vykdymą būtų įjungta net 37 federalinės valdžios agentūros ir karinės bazės. Jų tarpe apsaugos ministerija, CIA, FBI. Karinės bazės būsiančios panaudotos kaip perainamieji punktai bėglių patikrinimui. Panašiai dabar yra naudojama Guantanamo bazė Kuboje bėgliams iš Haiti laikinai apgyvendinti.

Jeigu toks momentas ateitų, kad planą „Operation Distant Shore“ reikėtų panaudoti, tai į jo vykdymą būtų įjungta net 37 federalinės valdžios agentūros ir karinės bazės. Jų tarpe apsaugos ministerija, CIA, FBI. Karinės bazės būsiančios panaudotos kaip perainamieji punktai bėglių patikrinimui. Panašiai dabar yra naudojama Guantanamo bazė Kuboje bėgliams iš Haiti laikinai apgyvendinti.

Su meno žmonėmis yra blogai! Vai jūs, gerosios Bendruomenės, valdybos, valdybėlės, tarybos ir kitokie vienetai! Sumažinkite talką Lietuvos ambasadoriams ir akis atkreipkite šion pusėn. Labai, labai, labai reikia.

Išveiktų supras savo ankstyvesnį persivertinimą. Taigi gal viskas bus geriau Lietuvoje ir už jos.

ir galingą tautinę Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi ir Klaipėdos kraštu...“ LLA skelbė, kad vienintelis kelias atgauti laisvę ir nepriklausomybę — tai ginkluota kova. LLA padaliniai veikė beveik visuose valsčiuose ir apskrityse, jie jungėsi į 4 apygardas (Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Panevėžio).

Veikė ir daugiau pagrindinių patriotinių lietuvių organizacijų. Nuo pat pradžių mėginta jas apjungti, koordinuoti. Dar 1942 m. pradžioje buvo įkurta Tautos taryba (kai kur — „Lietuvos taryba“), daugiausia premjero J. Ambrazevičiaus pastangomis. Ji buvo užsimojusi tėti Lietuvos Laikiniosios vyriausybės funkcijas, vadovauti nepriklausomos Lietuvos atkūrimui. Taryba leido pagrindinį „Lietuvių fronto biuletenį“. Tačiau apjungti viso pogrindžio nepasisekė, dėl dar priekarinį partinių nesutarimų (pasisekė bendrą kalbą rasti tik su Lietuvių frontu, Krikščionių demokratų partijos Darbo federacija). Beveik tuo pat metu kiti, daugiausia atstovaujami Valstiečių liaudininkų, socialdemokratų, tautininkų, nacionalistų ir kai kurių kitų partijų LLA, įkūrė Vyriausiąjį lietuvių komitetą (VLK). Į jį įėjo mokslininkas J. Kriščiūnas, ekonomistas J. Audėnas, agronomas B. Gaidžiūnas, prof. St. Kairys, inž. Kl. Brunius, adv. B. Bieliukas ir kt. Savo dokumentus komitetas skelbė pogrindžio laikraščiuose: „Laisvės kovotojas“, „Nepriklausoma Lietuva“, „Naujas žygis“ ir kituose. Tačiau dažniausiai dėl partinių nesutarimų ir VLK nepasisekė tapti antinacinio pogrindžio veiklos koordinatoriumi bei vadovu. Ir tik 1943 m. lapkričio 25 d., pagaliau apsijungus VLK ir Tautos tarybai, buvo įkurtas naujas organas — Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo komitetas (VLIKas), į kurį įėjo atstovai visų, iki karo veikusių, pagrindinių partijų, o taip pat organizacijų, kurios konkrečiais darbais pasireiškė kovoje prieš okupantus. VLIKo pirmininku buvo išrinktas prof. St. Kairys — Kaminskas (socialdemokratas), vicepirmininkais: prof. inž. A. Damušis, agr. B. Gaidžiūnas, adv. Br. Bieliukas, o taip pat komiteto nariai — visų apsijungusių partijų, organizacijų atsto-

Kur dingo vasara?

Danutė Bindokienė

Rodos tik užvakar „Draugas“ baigė spausdinti aprašymus ir nuotraukas iš lietuviškųjų mokyklų mokslo metų užbaigtuvių, o šį rytą, važiuojant į darbą, gatvėse jau mirga ryškiai geltoni mokyklų autobusai, pripildyti mokinių, pasirodusių sutikti naujų mokslo metų iššūkius. Ir kur gi ta vasara nuskrido, kad jau rugpjūčio pabaiga čia pat?

Lietuviškame pasaulyje, kurį mes aplink save susikuriame, kur tik gausiau apsigyvename, šiemetinė vasara nebuvo labai poilsinga, nes šventės, suvažiavimai ir kiti renginiai tėvynėje daugeli mūsų tautiečių paskatino sekti Dariaus ir Girėno keliais: persikristi Atlantą. Tik, žinoma, su vienu skirtumu — skrydžiai baigėsi laimingai „nutūpimu“ Vilniaus aerodrome. Džiugu buvo patirti, kad į tas keliones išsiruosė daug jaunimo, nemažai ir tėvų su jaunesniais vaikais. Nors kai kurie vyresnio amžiaus žmonės parsivežė nedaug teigiamų išpuodžių, jaunimas ir vaikai beveik be išimties buvo savo kilmės kraštu sužavėti ir daugelis tvirtai pareiškia, kad „rytoj važiuotų atgal“.

Bet grįžkime prie mokslo metų pradžios. Kasdieninėmis mokyklomis — privačiomis ar valdiškomis — rūpinasi federalinė JAV valdžia ir kiekvienos valstijos, kiekvieno miesto savivaldybė. Rūpinasi ir tėvai, nors, deja, ne visi ir ne per daug — kitaip amerikietiškos mokyklos kasmet nesudurdytų su tais keblumais, kurie vargina ir mokytojus, ir vaikus, ir švietimo sistemą.

Mums labiau rūpi — ir turi rūpėti — lietuviškųjų mokyklų dabartis, ateitis ir apskritai likimas. Nuolat girdime apie JAV LB Švietimo tarybos ir Kanados LB Švietimo komisijos darbus, programas, mokytojų konferencijas, vasaros stovyklas, „pagerintas“, sumodernintas mokslo priemones. Bet mokyklai vis dėlto svarbiausia yra mokiniai. Spalvingiausi vadovėliai, naujausi kompiuteriai ir puikiai pasirošę moky-

tojai čia nedaug tepadės, jeigu klasėje sėdės du, trys, penki vaikai...

Metų metais buvo daug prieštaištų, patarimų ir pasiūlymų, kaip „išnekti“ lietuvių šeimas, kad leistų vaikus į šeštadienines mokyklas. Daug kartų nurodytos ir priežastys, dėl kurių vaikų skaičius klasėse mažėja. Galbūt visi tie dalykai tebegalioja ir šiandien, nors, pagal skelbtus Švietimo tarybos duomenis, per pastaruosius pora mokslo metų mokinių skaičius nedaug pakito neigiamą linkmę, o kai kur net pagausėjo. Tačiau statistikos ir gerų norų nepakanka. Reikia surasti jaunus šeimas su mokyklinio amžiaus vaikais, reikia jas įtarti, kad lietuvių kalba, jeigu ne šiandien, tai ateityje vaikui bus naudinga. Kontaktuoti tėvus, palaikyti su jais artimą ryšį — ta našta daugiausia gula ant JAV LB Krašto valdybos pečių. Lietuvišku švietimu rūpintis turi kiekviena LB apygarda, aplinkinė lietuviškos organizacijos, spauda, nes be lietuviškos mokyklos mūsų tautinis išlikimas svetimuose kraštuose neturi ateities, nepaisant pažadų ir tėvynės. Sugrįžusiojo pastato vienu kitu ramšiu nepataisysi, tik jo „paskutinę agoniją“ kiek prailginsi.

Šiandien jau niekam nereikia įrodinėti lietuvių kalbos mokėjimo svarbos. Nuolat girdime jaunuolių priekaištus tėvams, kurie per lengvai nusileido jų niurzgėjimams ir nevertė lankyti lietuviškos mokyklos. Daugelis dabar stengiasi tėvų nuolaidžiavimus atitaisyti ir mokosi lietuviškai, lankydami suaugusiųjų klases. Jau žinome, jog lietuvių kalbos mokėjimas „nepagadina angliškos taršenos“, netrukdo gerai pasireikšti kasdieninėje mokykloje. Tėvai, nusivėžę savo atžalą į Lietuvą, didžiuojasi, kad jų vaikai gali susikalbėti lietuviškai. Besistengiant padidinti mokinių skaičių lit. mokyklose, labai svarbu įtikinti ir neseniai iš Lietuvos atvykusius tėvus, kurie, skubėdami „pristatyti“ prie amerikietiškos aplinkos, lietuvišką švietimą numoja ranka.

LIETUVIŲ TAUTOS ANTIOKUPACINĖ REZISTENCIJA (1940—1990)

ALGIMANTAS LIEKIS

2

LF veikla aprėpė visą Lietuvą: jo padaliniai veikė Kauno, Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės apygardose, vadovaujami įgaliotinių, kurie toliau per savo įgaliotinius jau vadovavo organizacijos veiklai apskrityse ir valsčiuose. LF leido savo svarbiausią pagrindinį laikraštį „I Laisvė“. Jį leido 5-6 tūkst. egz. tiražu. (Po karo „I Laisvė“ leidimą tęsia JAV LF bičiuliai.) LF dar leido informacinį „Biuletinį“, o taip pat pagrindinį satyros laikraštį „Pogrindžio Kuntaplis“ (nuo 1943 m.), kuriame išjuokė nacių veikėjus ir jų lietuviškuosius pakalikus; okupantų taktininkų pavardes skelbė pogrindiniame laikraštyje „Lietuvos Judas“ (nuo 1943 m.) ir t.t.

Prie LF veikė daug kitų pagrindinių organizacijų. Paminėtinas karinis LF padalinys — „Kestutis“, kuriam vadovavo buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas J. Jankauskas, A. Šova ir kt. „Kestutiui“ priklausė daugiausia buvę Lietuvos šaulių sąjungos nariai, todėl ir pagrindinis šūkis liko: „Viską Nepriklausomai Lietuvai!“

LF glaudžiai bendravo su lietuvių vienybės sąjūdžiu (LVS), įkurtu žurnalisto J. Keliučio, arch. A. Mošinskio ir kt., ir daugiausia jungusių studentus. Sąjūdis griežtai pasisakė prieš nacių vykdomą lietuvių jaunimo mobilizaciją, prieš taktininkavimą jiems, leido pagrindinį laikraštį „Atžalynas“, o nuo 1944 m. žurnalą „Baltija“, kuriame propagavo vieningos Baltų valstybės sukūrimo idėją (jungiant ir buvusių prūsų, jotvingių žemes). „Jei norime laisvi ir nepriklausomi gyventi, turime susijungti, nes kitaip priešai mus visus su-

vai. Iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo VLIKas turėjo vykdyti Lietuvos vyriausybės pareigas, vadovauti rezistencijai, atstovauti Lietuvai užsienyje ir t.t. Svarbiausiu VLIKo leidiniu buvo „I Laisvė“. Jame ragino lietuvius nepasiduoti okupantų provokacijoms, boikotuoti vokiečių mobilizacijas, rengtis lemiamai kovai dėl Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo.

Lietuviai rezistentai stengėsi užmegzti ryšius su kitų okupuotų kraštų rezistentais. Į bolševikinį pogrindį žiūrėta daugiau kaip į priešišką, nes jis gynė SSSR — buvusių ir potencialių okupantų interesus; atkurti Lietuvos nepriklausomybę kaip tik buvo tikimasi po to, kai tie du grobikai — SSSR ir Vokietija — nusilps tarpusavyje pjaudyne. Nerasta bendros kalbos su lenkų pogrindininkais, ypač su Armija Krajova, kuri terorizavo, žudė Vilnios krašto lietuvius. Kad šį kraštą tikrai paverstu lenkišku, nevenė bendrauti ir su vokiečiais, ir su bolševikais; kūrė planus pokarinėje Europoje ne tik galutinai užvaldyti Vilnios kraštą, bet ir visą Lietuvą paversti savo kolonija. O tam reikėjo įrodyti, kad lietuviai, o ypač rezistentai, visokeriopai rėmė nacius. kovojo prieš Vakarų demokratijos jėgas. Tuo būdu su Anglijos bei JAV palaiminimu tikėjosi ir visai pajungti Lietuvą, prisidengus tarima „apvalymo“ nuo nacių palikimo skraiste. Todėl lietuvių patriotai lenkų rezistentams buvo didesni priešai ir už nacius, ir už bolševikus. Vokietijai pralaimėjus karą, jie tikėjosi, kad SSSR vis vien suteiks Lenkijai nepriklausomybę, tad buvo svarbu, kad Lenkija būtų kiek įmanoma didesnė, pagrįsti teisę į didesnius Lietuvos plotus, ar ją visą. Antra vertus, buvo gyvas priešiškas dar nuo prieškario laikų, kuomet Lenkija smurtu ir apgaule buvo okupuoti ir aneksavusi Vilnios kraštą, o tūkstantčiai lietuvių buvo iš šio krašto ištremti, uždaryti į kalėjimus, priversti kovoti dėl savo teisių, lietuviškojo žodžio, spaudos. Lenkija polonizaciją Vilnijoje vykdė ne ką švelniau, negu SSSR rusifikaciją ir bolševizaciją, Vokietiją — germanizaciją.

(Bus daugiau)

ALT S-GOS DVIDEŠIMT TRETYSIIS SEIMAS

JURGIS JANUŠAITIS

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos centro valdyba, vadovaujama dr. Leono Kriaučiūno, aplinkraščiu Nr. 8, š.m. rugpjūčio 1 d. painformavo sąjungos garbės, Tarybos narius ir skyrių pirmininkus apie ruošiamą ALT s-gos dvidešimt trečiąjį seimą, kuris įvyks š.m. rugsėjo 2-3-4 d. Seimo suruošimu jau uoliai rūpinasi seniau sudarytas specialus komitetas, kuriam vadovauja M. Abarius. Seimas vyks Detroito, Holiday Inn of Southfield, 2655 Telegraph Road, Southfield, MI. Informacijai telefonas 810-353-7700.

ALT s-ga šiais metais švenčia savo veiklos 45-rių metų sukaktį. Per tą veiklos laikotarpį sąjunga išvystė našią, naudingą organizacijai, išeivijai ir Lietuvai veiklą, kuri kas dveji metai būna aptariama šaukiamuose seimuose, o šis, kaip minėta, jau 23-čias.

Seimo programos sudarymu rūpinosi centro valdyba. Ir šiam seimui pateikiama plati dviejų dienų darbo programa, o seimo išvakarėse, rugsėjo 2 d., penktadienį, įvyks seimo dalyvių susitikimas, pabėdravimas ir pasivašinimas, Holiday Inn-Hospitality salėje.

Po šios atgaivos prasidės seimo dviejų dienų gana intensyvus darbas. Rugsėjo 3 d., nuo 9 val. registracija, seimo atidarymas, iškilmingas posėdis. Čia kalbės seimininkas M. Abarius ir ALT s-gos pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas. Po įprastų seimams formalumų, invokacijos, mirusių pagerbimo, sveikinimų, įdomia paskaita skaitys buvęs Lietuvos respublikos amb. prie Jungtinių Tautų, Anicetas Simutis. Paskaitos tema: „Lietuvos padėtis tarptautinėje arenoje“.

Ambasadorius A. Simutis, atšventęs 85-rių savo amžiaus metų sukaktį, išstarnavęs diplomatinėje tarnyboje per šešiasdešimt metų, gerai susipažinęs ir su tarptautine politika, o taip pat pažįsta ir dabartines Lietuvos problemas. Tad jo paskaitos mintys, be abejo, bus su dėmesiu Seimo dalyvių išklaustos, pasvarstytos. Popietinėje tos pačios dienos sesijoje vyks simpoziumas, kurį moderuos CV vicepirmininkas Petras Buchas. Simpoziumo tema: „Politinės partijos Lietuvoje“. Simpoziume kalbės prof. Julius Šmulskštys, Aidas Palubinskas ir prof. dr. Bronius Nemickas. Apie Lietuvoje partijas išeivija daug girdi, skaito spaudoje, tačiau šių partijų gilesnė analizė, be abejo, bus labai naudinga Seimo dalyviams bei plačiajai visuomenei.

Seimo išsamius pranešimus apie ALT s-gos veiklą padarys pirmininkas ir visi valdybos nariai. Taip pat pranešimuose išgirsime išpūdžius iš Pasaulio lietuvių tautininkų kongreso, kuris vyko š.m. liepos mėn. Lietuvoje. Jame dalyvavo ALT s-gos pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas su keliais valdybos nariais, o taip pat ir atstovais iš skyrių. Ten dr. Kriaučiūnas ir Daytona Beach skyriaus pirmininkas V. Abraitis skaitė paskaitas. Taip pat stebėjo Kongreso eigą, dalyvavo svarstybose ir, be abejo, sukaupe nemažą išpūdžių, kuriuos papasakos seimo dalyviams.

Pranešimus taip pat padarys Petras Buchas, Lietuvos Nepriklausomybės fondo atstovas Algirdas Sperauskas, „Naujosios vilties“ žurnalo redaktorius dr. Algirdas Budreckis ir adm. Os-karas Kremeris.

Po pirmos dienos darbo, 7 val. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos salėje, įvyks iškilmingas

pokylis. Jo metu bus pagerbtas amb. Anicetas Simutis. Su gerbiama svečius supažindins Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas. Meninę programą atliks Vladas Vijeikis.

Rugsėjo 4 d. seimo dalyviai pasimels šv. Mišių aukoje, Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje. Po pietų vel darbo posėdžiai. Čia veiklos pranešimus padarys skyrių pirmininkai, ar atstovai, bus išrinkta naujas ALT S-gos pirmininkas ir valdybos nariai, Garbės teismas, kontrolės komisija, tarybos nariai. Pabaigoje bus priimti seimo nutarimai, kuriais rūpinasi nutarimų komisija, vadovaujama Antano Mažeikos. Po visų darbų bus diskusijos ir pagaliau uždromas seimas. Po seimo dar vyks lietuvių tautinės kultūros fondo ir Vilties draugijos suvažiavimas. Tos dvi institucijos irgi labai svarbios, susijusios ir su ALT s-gos veikla. Fondas rūpinasi lėšų telkimu, remia Lietuvos tautininkus, leidžia „Lietuvos gyven-tų genocidą“, o Vilties draugijos rankose tautinės minties spausdintas žodis „Dirva“.

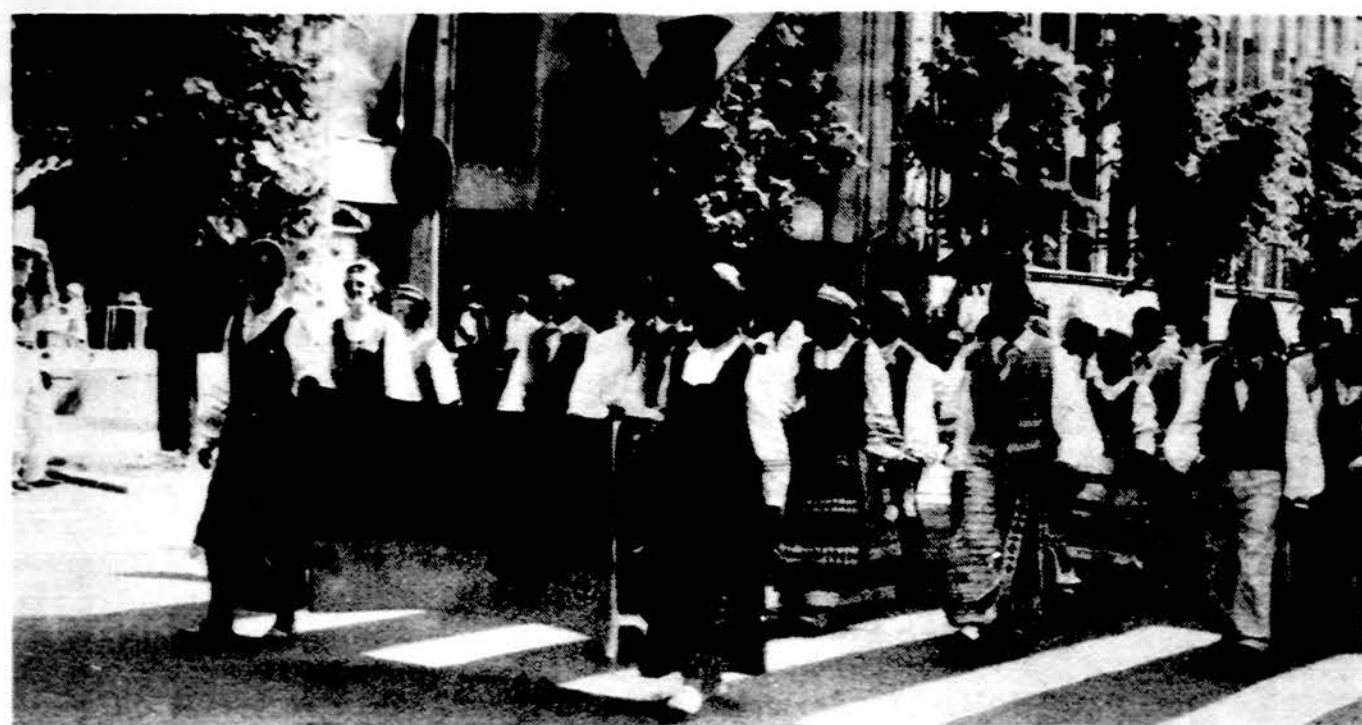
ALT s-gos pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas stengiasi, kad seime dalyvautų kuo daugiausia visų skyrių atstovų. Žinoma, laikas retina gretas, naujų narių sunku besu-graibyti, tačiau juk dar veikia įvairiuose telkiniuose skyriai, tad būtina išrinkti iš visų skyrių atstovus, kad jie, gerai pasiruošę, aktyviai dalyvautų seime.

TĖVUI KONSTANTINUI 75

Praeitais metais tėvas Konstantinas Petras Gulbinas šventė kunigystės 50 metų sukaktį, o šių metų birželio 3 d. — savo 75 metų gimtadienį. Jubilias jau nuo karo aptarnauja Nordrein-Vestfalijos lietuviams. Šiuo metu jų yra apie 500. Tėvas Konstantinas reguliariai kas mėnesį Essene laiko šv. Mišias lietuviškai. Jeigu jis kviečiamas, mielai praveda pamaldas ir kituose miestuose, pavyzdžiui, minėjimų progą. Jis yra geras pamokslininkas. Per lietuviškas šventes pasako patriotiškus ir turiningus pamokslus. Jis lanko lietuviškas seimas ir platina lietuvišką spaudą. Daugiausia jam tenka patarnauti neseniai iš Lietuvos atvykusiems, bet ne tik dvasiniais, o ir visokiais dokumentų vertimais, patvirtinimais, patarimais. Anksčiau rūpindavosi, kad jo misijos vaikai nepamirštų arba išmokyti lietuviškai. Vienu laiku net pats mokyto-javo „vargo mokykloje“.

Mielai jis talkininkauja kitiems lietuviams kunigams ypač Šiaurės Vokietijoje. Gyvendamas Oberhausene kapucinų vienuolyne, jis kartu su kitais vienuolyno kunigais padeda vokiškoms parapijoms.

Šalia sielovadinio darbo jis rado pakankamai laiko Miunsterio universitete įsigyti filosofijos daktaro laipsnį. Trumpą laiką dirbo Vasario 16-osios gimnazijoje mokytoju ir kapelionu. Keletą metų atstovavo lietuviams prie Nordrein-Vestfalijos vyriausybės, o nuo 1979 iki 1985 buvo Vokietijos katalikų vyskupų konferencijos delegatas lietuvių katalikų sielovadaui, tai reiškia vyriausiu Vokietijos lietuvių kunigu. Labai daug pasitaravo, verčiant Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką į vokiečių kalbą. Savo pranešimais jis įvairiausiom progom garbino Lietuvos vardą vokiečių tarpe.

Vasario 16 gimnazijos ansamblis žygiuoja Dainų šventės atidaryme Kaune.
Nuotr. M. Šmitienės

KAS LANKO IR KAS IŠLAIKO VASARIO 16 GIMNAZIJĄ?

Paskutiniu laiku daugėja gandai, kad Vasario 16-osios gimnazija telanko Lietuvos turtuolių vaikai. Taip nėra. Jau keliasdešimt metų gimnazija lanko tarp 60 ir 80 išeivijos lietuvių vaikų. Vienu laiku gimnazija turėjo 55 vaikus. Praeitais mokslo metais buvo 66 išeivijos lietuvių vaikai: 50 iš Vokietijos, 8 iš Amerikos, 5 iš Argentinos, 2 iš Brazilijos ir 1 iš Malio. Taigi išeivijos mokinių skaičius nebuvo mažesnis negu ankstesniais metais.

Prie šių 66 išeivijos jaunuolių prisijungė 32 mokiniai iš Lietuvos. Jų tikslas yra gerai išmokyti vokiečių ir anglų kalbas. Tai jie puikiausiai gali atlikti šioje mokykloje. Per tai jie gimnazijos neapsunkina. Nėra skirtumo, ar klasėje sėdi keletas

Nors tėvo dr. Konstantino sveikata kartais ir sušlubuoja, bet jis visuomet uoliai eina savo pareigas. Dievas teduoda jam dar daug ilgų sveikų metų, nes jis dar labai reikalingas Vokietijos lietuviams.

A.Š.

mokinių daugiau ar mažiau. Mūsų gimnazijoje klasės dar niekad nebuvo perpildytos. O mokiniai iš Lietuvos naudingi gimnazijai, nes išeivijos vaikai išgirsta švartų lietuvių kalbą ir per tai geriau išmoka lietuviškai kalbėti. Be to, per visus metus bendraudami, sužino daugiau apie Lietuvą, jos gyvenimą ir rūpesčius. Antra vertus, jie daug išmoka iš išeivijos jaunuolių. Išėję vokiečių gimnazijos kursą ir pabuvę Vokietijoje, jie pradeda vakarietiški mąstyti. Tokių žmonių Lietuvai būtinai reikia. Todėl jų mokslas čia yra konkreti pagalba Lietuvai.

Neteisybė, kad iš Lietuvos atvyksta vien turtuolių vaikai. Iš minėtų 32 mokinių 16 buvo remiami išeivijos gyvenančių giminių. 9 mokinių tėvai mokslo arba darbo sumetimais laikinai gyvena užsienyje (beveik visi Vokietijoje) ir todėl siuntė savo vaikus į Hiutenfeldą. Tik likusiųjų 7 mokinių Lietuvoje gyvenantys tėvai pajėgę apmokėti mokstį už bendrąjį ir mokslą. Jie beveik visi yra smulkūs

pirkliai, kurie su vokiečiais yra sudarę bendras įmones ir bando išgyventi iš eksporto ir importo. Jie nori, kad jų vaikai gerai išmokyti vokiškai, jog vėliau galėtų plėsti ryšius su Vokietija.

Vokiečių valdžia, kuri dėl didelių ekonominių sunkumų priversta taupyti ir uždaro ne vieną vokišką instituciją, mato, kad Vasario 16-osios gimnazija lietuvių išeivijai ir Lietuvai reikalinga ir todėl žada ją toliau remti. Tuo tarpu patys lietuviai kelia klausimą, ar mes tokia mokyklą norime turėti, ar ne.

Vokiečiai ir ateityje žada du trečdalius visų išlaidų padengti, jeigu lietuviai bent vieną trečdalį patys sutelks. Stenkimės išnaudoti vokiečių valdžios dovaną mums ir išlaikykime šią gimnaziją. Remkime ją toliau, kaip lig šiol remėme. Šia proga dėkoju visiems ilgamečiams remėjams, aukų rinkėjams, rėmėjams, būrelių vadovams ir organizacijoms bei institucijoms, kurios savo aukomis padėjo šią gimnaziją per tiek daug metų išlaikyti.

Andrius Šmitas
Vasario 16 gimnazijos direktorius

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių
pirkimui bei pardavimui, mieste ir prie-
miesčiuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

HELP WANTED

BUSINESS OPPORTUNITY
ZEPTER
Independent Sales Reps Wanted
Billion Dollars in Sales last year
First Time in the USA

Free Training, no investment
Great Opportunity — high commissions

Call Now
(312)-629-8686

FOR SALE

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“ gaudama Drauge.

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organizavimo, aprašo savo kartos patarimus atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga 404 psl. Kaina \$17,-(US), plus tax ir persiuntimas.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

LITHUANIAN DIASPORA KÖNIGSBURG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negvildenta vertybių konfigūracija. Studijų dinamisko eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškina Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

AMERICAN TRAVEL SERVICE	
SKRYDŽIAI IŠ VILNIAUS Į JAV IR KANADĄ	
Vilnius/New York/Vilnius	\$685.00
Vilnius/Chicago/Vilnius	\$740.00
Vilnius/Montreal/Vilnius	\$670.00
Vilnius/Toronto/Vilnius	\$735.00

Bilietai galioja iškridimui iš Vilniaus nuo 1994 m. rugsėjo 16 d. iki gruodžio 24 d. Dėl kitų kelionių ir turistinių patarnavimų prašome kreiptis į mūsų raštines.

American Travel Service
9439 S. Kedzie Ave.
Evergreen Park, IL 60642
tel. 708-422-3000

American Travel Service/Dajana
Gedimino prospektas 46-1
2001 Vilnius
tel. 22-39-39

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. I LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTE. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASILIEKA ILGAU SU JUMIS GRAŽUS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖL!

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kelionės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS I VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniais pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖMS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijoms.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

Member
ASTA
American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA
TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-148

LAIŠKAI

KIEK KAINUOJA
PREZIDENTO MAŠINOS
NUMERIS

Skaitau „Lietuvos ryto“ rugpjūčio 11 d. numerį ir nenoriu tikėti, kad taip dabartinė Lietuvos valdžia gali švaistyti valstybės pinigus.

Vilniaus kombinate „Dailė“ buvo pagamintos dvi poros valstybinių numerių prezidento Brazausko automobiliui. Jie kainavo 9,243 litus ir 60 centų! Tai jau šešerių metų vidutinė darbininko pensija...

V. Landsbergio vyriausybė, mano nuomone, padarė didžiulią klaidą, kai, tik perėmusi valdžią, tuoj pat „nesutvarkė“ patį aršiausią KGB agentų ir strībų, nes jie nepataisomi. O partijos šulys reikėjo desimčiai metų pasiūti durpių kasti... Žmonės, kurie nuogom rantom sovietų tankus bandė sulaukyti, pamatė, kad nieko nelaimėjo, nes patys strībų perėmė valdžią. Už tai ir seimo, ir prezidento rinkimuose vėl balsavimai vyko „seną tvarka“ — už komunistus.

Alfa Mykolėnas
Beverly Shores, IN

GROBSTO AMERIKOS
DOLERIUS

„Draugo“ rugpjūčio 12 d. Danutė Bindokienė parašė vedamąjį, pavadinusi jį — „Triskart valio Kalifornijos lietuviams“. Straipsnyje minimas amerikiečių Karo laivas USS „Hayler“ atplaukęs į Klaipėdos uostą su draugišku vizitu ir gausiomis dovanomis Lietuvai.

Šis jų draugiškumas buvo tiesiog apipilėtas, pareikalaujant sumokėti 21,000 dolerių už dviejų dienų vizitą.

Po šio nelemto įvykio losangeliečiai išsiuntė du laiškus. JAV Laivyno sekretoriui John Dalton ir Lietuvos prez. Algirdui Brazauskui. Laiškuose atsiprašoma JAV Laivyno sekretoriaus ir reikalaujama prez. A. Brazausko grąžinti neteisėtai išgautus pinigus.

Reikia tik džiaugtis, kad Kalifornijos lietuviai šį įvykį iškėlė kaip tarptautinį skandalą.

Mums, užsienio lietuviams, jau seniai žinoma, kad Lietuvos pareigūnai ir privatus žmonės yra gobšūs Amerikos doleriams. Jie kiekviena proga „apiplėšia“ atvykusį iš užsienio lietuvių ar kitatautį.

Lietuviai iš Amerikos ten yra traktuojamas kaip „kvailas amerikonas“. Jam pritaikoma kitos kainos, kiti tarifai, viešbučiuose, lėktuvuose, namų pirkime ir kyšių ėmime.

Prieš kelerius metus išsivijęs lietuvių buvo pasiūlytas šūkis: „Mes ir Jūs“, turi išnykti mūsų tarpe.

Deja, tai buvo tik muilo burbulas, kuris jau seniai susprogo, matant ir patiriant, kaip su užsienio lietuviams elgiasi Lietuvos pareigūnai.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

MOTERYS IR KUNIGYSTĖ

Stebiuosi, kad „Draugo“ redaktorė kur kas daugiau „pylos“ negavo iš mūsų dvasininkijos (išskyrus kun. Vito Mikalaiciai laišką), kad drįso viešai lietuviškame dienraštyje diskutuoti moterų kunigystę. Nors Amerikos — net katalikiškoje — spaudoje ta tema daug rašoma, konservatyvūs lietuviai net tokios prielaidos užsiminti nenori. Praėjusią vasarą ilgesnį laiką praleidome Lietuvoje, tai ten daug, ypač nuošalesnių, parapijų tebegyvena prieš Vatikano II suvažiavimo laikus. Kai užėini į bažnyčią, jautiesi lyg „laiko mašina“ grąžino 58 metų atgal.

Aš asmeniškai nemanau, kad moterų kunigystė būtų įmanoma ar net pageidaujama. Reikia aktyviai skatinti vyriškos lyties jaunuolius, kad pasirinktų kunigo luomą. Galbūt daugiau dėmesio kreipti į vyresnio amžiaus vyrus ir net pensininkus. Geras pavyzdys mums buvo kun. Gintaras Grušas ir kun. V. Volertas, kurie, jau suaugę, pasirinko kunigystę. Tokie vyrai lengviau išvers nelengvo gyvenimo sukuriuose, negu „žali“ vaikinukai.

Birutė Užupienė
Oak Lawn, IL

AR REMTINAS LIETUVIŲ
INVESTICIJŲ FONDAS

JAV LB ekonominių reikalų tarybos informacijų skyriuje („Draugas“, Nr. 162 — 1994 m. rugpjūčio 20 d.) Edmundas Kulikauskas propaguoja steigti „Amerikos lietuvių investicijų fondą“. Straipsnyje rašoma apie kapitalo stoką Lietuvoje, JAV lietuvių investicijų potencialą, patogų ir našų investavimą ir lietuvių ryžtą skolinti pinigus. Net gundė didžiulius fondus — Lietuvių fondą, Tautos fondą ir kitus fondus, bent 10% ar 20% kapitalo paskolinti steigiamam Investicijų fondui, bet nieko nekalbama apie garantijas, kad paskolinti pinigai bus apdrausti ir bankroto atveju tikrai išmokėti skolintojams.

Turim gyvų pavyzdžių su Amerikoje veikiančiomis taupymo ir skolinimo bendrovėmis, padariusiomis 500 milijonų dolerių išieškojimų — nuostolių, kuriuos padengė mokesčių mokėtojai, nes garantijas buvo davusį Amerikos federalinė vyriausybė. O kas garantuos Investicijų fondo indėlius?

Kitas pavyzdys yra „Kasa“, propaguota Vytauto Vėbeliūno, tuometinio „Kasos“ ir „Lito“ pirmininko, siekusio sukaupti vieną milijoną indėlių, nes jo apskaičiavimu, lietuviai yra turtingi ir pinigų turi. Gerai prisimename, kur nuvedė taupytojus ir investitorius V. Vėbeliūno tvarkomos įstaigos.

Kokia garantija, kad ir JAV LB Ekonominių reikalų tarybos propaguojamas Investicijų fondas neuėis minėtai keliais?

Investicijoms ir ekonominiams augimui reikalingas atitinkamas klimatas, vyriausybės dėmesys, mokesčių politika. Iki šiol Lietuvoje to dar nėra, o siaučianti mafija, kriminalas ir kitos negerovės neskaitina užsienio investavimų. Įvairiais keliais vyriausybės gautos paskolos, siekiančios pusės milijono dolerių, buvo panaudotos ne gamybai plėsti ir ekonomikai stabilizuoti, bet išėjo per kaminius ir niekad nepasotinamą pilvą. Bankų infliacija ir jau pasireiškę jų bankrotai, ne vieną indelininką nukelėjo. Pasiaukojančių žmonių sukaupti didieji fondai neturėtų būti taip lengvabūdiškai iššvaistyti.

Remkime, bet tikrai gerai išstudijuotus ir garantuotus projektus. Keliaujančių pirklių niekad netrūko.

Antanas Juodvalkis
Chicago, IL

KAS PER DAUG — LAUK

Atrodo, kad pareigingiausia tarnautoja, kokią bet kuri įstaiga galėtų pasamdyti, yra Ilinois gubernatoriaus etniniam reikalams skyriaus vedėja Pat Michalski — ji visur „suspėja“, visus gubernatoriaus vardu sveikina ir stengiasi su visais nusifotografuoti. Kadaise lietuviška visuomenė pasišaipydavo iš „trijų garsiųjų moterų“ (pavardžių neminėsiu), be kurių nuotraukų neapsieidavo beveik nei vienas lietuviško laikraščio numeris. Dabar į tą trijulę galim įrašyti ketvirtą — Pat Michalski. Ar nemanote, kad ir gerų dalykų gali būti per daug?

Arūnas Zupka
Munster, IN

Birštono vaikučiai mokosi laisvos prekybos principų — pardavinėja savo molinius rankdarbelius.
Nuotr. Onos Rušenienės

REMKIME, KĄ BŪTINAI
REIKIA, O NE GOBŠUS

„Drauge“ buvo rašyta apie gėdingą Lietuvos valdžios, o gal Klaipėdos uosto administracijos poelgį, kai iš JAV karo laivo, atvykusio su draugišku vizitu į Klaipėdą, po dviejų dienų viešnagės buvo pareikalauta 21,000 dol. mokesčio. Mikas Jurgaitis („Draugas“, nr. 143) laišku skyriuje siūlo, kad šią sumą apmokėtų ALTA ar LB. Man atrodo, kad pasiūlymas netikslus.

Sekant Lietuvoje ir užsienyje leidžiamą spaudą, galima pastebėti daug užuominų, kad dabartinė Lietuvos valdžia ir dauguma jos tarnautojų pirmiausia žiūri savo asmeninės gerovės, o tik labai mažai dėmesio skiria Lietuvos valdžios ar jos tarnautojų neprotinga veiksmu, tas tik paskatintų tolimesnį sauvaliavimą.

Mes turime savo — lietuvių išlaikymo — reikalų. Surinktus pinigus reikia skirti liuanistinių mokyklų išlaikymui, knygų, kurios nušviestų lietuvių išgyventas kančias, leidimui. Ne-reikėtų užmiršti ir naujų žurnalų paruošimo. Tik šitokiems reikalams skirtini pinigai.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

SUGRIUVUSI PERGALE

Š.m. rugpjūčio 8 d. vakare per Anglijos televizijos kanalą BBC 1 buvo rodoma pramoginių šokių konkursas. Tarp kitų jame varžėsi ir anglai bei lietuviai.

Aš nedaug žinau apie tuos pramoginius šokius ir nedarau sprendimo, kuri grupė turėjo laimėti, bet visi aiškiai matėme, kad viena anglų grupės šokėja šokdama parviro. Varžybos pasibaigė lygiomis — abi grupės surinko po 13 taškų. Vadinasi, nebuvo nei laimėjusios, nei pralaimėjusios. Tada pramoginių šokių varžybų vedėja, pirm. Rosemarie Ford (anglė) paskyrė vieną anglą, iš ten jau buvusį teisėją, kad jis parinktų vakaro laimėtojus. Jis, nei kiek neabejodamas, pasakė, kad laimėtojai turi būti Londonas.

Dažnas pagalvos, kad toks laimėjimų nustatymas nėra teisingas. Pirmą, kur R. Ford gavo teisę pati viena skirti sau palankų anglą? Turėjo būti neutralios tautos teisėjas arba sprendimo teisę atiduoti visiems to vakaro teisėjams-vertintojams. Anglai prieš iškviestuosius mažos tautos svečius pasi-elgė nemandagiai, pasigriebdami sau garbę, nes jiems buvo sarmata pralaimėti prieš mažesnę varžovą.

Juozas Domeika
Nottingham, England

YRA VILTIES ATEIČIAI

Perskaitęs Donato Skučo straipsnį, „Quo Vadis Bendruomenė“ („Draugas“, Nr. 149, š.m. rugpjūčio 3 d.) randu vilties LB ateičiai. Jo išdėstytos mintys, dėl LB veiklos krypties, yra vertos rimto dėmesio.

Penkiasdešimt metų laikotarpyje mes laisvame pasaulyje neleidome pamiršti Lietuvos ir jos vietos tautų tarpe: išlaikėme jos kalbą ir įkvėpėme jaunimui meilę tėvynei, kurios jie nebuvo matę.

Atėjo dabar laikas atkreipti dėmesį į padėtį Lietuvoje. Pulkininkas Skučas rašo apie Sibiro tremtinių teises. Kas įsivaizduotų, kad jiems nebūtų pripažinta Lietuvos pilietybė? Kas gali būti mums svarbiau, kaip iškovoti jiems ne tik komunistų pagrobta jų teisėtą nuosavybę, bet ir atsiskaitymą už jų ir jų tėvų kančias? Tai yra tautos sąžinės reikalas. Jei mes juos apleisime, nebūsimė verti mūsų tėvų pėdsakų.

Padėti Lietuvai atsikratyti sovietų palikimo LB vadovybė turi turėti viziją, politinio sugebėjimo ir norą bendradarbiauti su kitos minties asmenim. Tikiu, kad naujoji LB Taryba pasinaudos pulkininko Skučo gabumais Lietuvos naudai.

Jonas Kronkaitis
Annandale, VA

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 30 d.

5

A.†A. JULIJA BULOTIENĖ GRIGAITYTĖ

A.a. adv. Vytauto Bulotos našlė.
Gyveno Čikagoje, Beverly Hills apylinkėje.
Mirė 1994 m. rugpjūčio 27 d., sulaukusi 84 metų.
Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Janukiškių valsčiuje.
Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: dukterys Birutė ir Kristina. Lietuvoje a.a. seserų ir brolių vaikai ir vaikaičiai.
Velionė pašarvota antradienį, rugpjūčio 30 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus laidojimo namuose 2533 W. 71st St.
Rugpjūčio 31 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Gedulingos šv. Mišios už velionės sielą bus atnašaujamos 9:30 val. ryto. Laidojimas privatus.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lith. Mercy Lift ar „Lietuvos Vaikų Vilčiai“.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose.

Nuliūdę dukterys.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

„Nutilo balsas mylimo žmogaus,
Užgeso mielos akys...
Paliko tylūs ir liūdni namai...“

A.†A. GENOVAITĖ KAZLAUSKIENĖ GABRĖNAITĖ

Gyveno Stanford, CT.
Mirė 1994 m. liepos 24 d., sulaukusi 82 metų.
Gimė Lietuvoje, Troškūnuose. Kaune, Vytauto Didžiojo universitete baigė farmaciją.
Nuliūdę liko: vyras Jurgis ir a.a. brolio Alfonso bei a.a. sesers Julijos šeimos Lietuvoje.
Velionės palaikai bus palaidoti Lietuvoje šalia giminių.

A.†A. ADELEI MALINAUSKIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos vyrą ANTANĄ, dukrą NIJOLĘ, sūnų EGIDIJŲ bei jų šeimas, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija ir Zigmas Dailidės
Leonora Paketurienė
Ona Lukienė
Marija Strungienė
Stefa ir Motiejus Krušniai

Mylimai Mamytei

A.†A. PRANCIŠKAI JAKAITIENEI

ilgo ir prasmingo gyvenimo žemiškąją kelią užbaigus ir sugrįžus į Amžiną Tėvynę, giliame liūdesyje likusius Jos Mylimuosius: dukrą ALDONĄ, žentą VYTAUTĄ ŠARKUS, mūsų mielus kaimynus North Caroline, nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės šios skaudžios netekties išgyvenimais.

Vytautas ir Jadvyga Didžiuliai
ir šeima

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą su pristatymu į namus.
AIR CARGO skubiams siuntiniams.
Pervedame pinigus doleriais.
Persiunčiame baldus.

MAISTO SIUNTINIAI

Tinka sveikinimams arba švenčių proga, tik \$29.-
Kava tirpi, kava malta, arbata, vaisių koncentratas, sausainiai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai.
Didesnis, su daugiau produktų - \$39.-
55 svarai, įvairaus maisto rinkinys - \$98.-

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją apie maisto siuntinius.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

PETKŲ ŠEIMOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

deda daug pastangų, reikalui iškilus, patarnauti Jūsų šeimai. Visai neseniai mes pastatėme naują laidotuvių įstaigą Lemont, IL. Šie didžiuliai ir gražūs namai skirti patogumui šeimų, kurios išsikėlė į pietinius ir vakarinius priemiesčius.

Mes taip pat galime pasidžiaugti, kad priklausome „The Suburban Family Funeral Home“, Cicero, IL. Ši, pagyrimus laimėjusi, įstaiga yra puikiai įrengta, turi daug vietos automobiliams pastatyti ir aptarnauja artimuosius vakarinius priemiesčius.

Taigi, šios yra mūsų nuoširdžios pastangos suteikti pagalbą ir suraminimą Jūsų šeimai liūdesio valandose.

Visos šeimos, kurioms mes patarnavome Cicero ir Berwyn miestų apylinkėse, reikalui iškilus, gali kreiptis į Petkus-Butkus įstaigą.

PETKUS IR SŪNUS Laidotuvių direktoriai

Mūsų šeima patarnauja Jūsų šeimai nuo 1929 m.

PETKUS LEMONT CHAPEL
12401 S. ARCHER AVE (AT DERBY RD.)
LEMONT, IL 60439
708-257-6667

PALOS HILLS CHAPEL
10201 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60464
708-430-4455

PETKUS MARQUETTE CHAPEL
2533 W. 71 ST.
CHICAGO, IL 60629
312-476-2345

CICERO CHAPEL
5940 W. 35 ST.
CICERO, IL 60650
708-652-1003

Nemokamas tel.
800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ateinantį pavasarį sueina 50 metų nuo Lietuvos meno ansamblio „Dainavos“ įsikūrimo. Numatyta tą sukaktį paminėti iškilmingu koncertu. Į tai atsizvelgdamas, „Dainavos“ ansamblis kviečia visus buvusius ir dabartinius dainaviečius bei dainą mylinčius asmenis į pirmąją šio sezono repeticiją. Jau dabar pradėsime ruošti koncertui. Repeticiją bus antradienį, rugsėjo 6 d., 7:30 val. v. Jaunimo centre.

Rugsėjo 9 d., penktadienį, pradėsime vakaronių sezoną Jaunimo centro kavinėje. Bus parodyta vaizduojamieji iš Dainų ir šokių šventės Lietuvoje. Vakaronės pradžia 7:30 val. v. Visus maloniai kviečia Lietuvos moterų klubų federacijos Čikagos skyriaus valdyba.

Bronius Juodelis, aplankęs Lietuvą, grįžo į savo pareigas Draugo fonde ir atlieka paruošiamuosius darbus fondo rudens vajui. Draugo fondo rudens derliaus vaju prasidės rugsėjo mėn. pradžioje ir tęsis iki lapkričio pabaigos.

„Lietuvos aidas“ praneša, kad metinė dienraščio prenumerata JAV oro pašto nuo š.m. rugpjūčio 1 d. jau yra 130 dol. Prenumerata pakelta dėl daugiau negu dvigubai padidėjusių Lietuvos oro pašto išlaidų (nuo liepos 1 d.). Tos išlaidos žada net patrigubėti nuo š.m. lapkričio 1 d.

Čikagos lit. mokyklos 9-tos klasės mokinė Karina Turneryte su klases auklėtoja Rūta Jautokiene. Dar menuo ir suskambės mokslo metų pradžios skambutis ne tik šioje, bet visose liuanistinėse mokyklose, nors toli nuo Lietuvos.

x Plaukiame į Havajų salas! Septynių naktų kelionėje aplankysime 4 salas: nuostabią Oahu, didžiąją Hawaii, tropikinį sodų salą Kauai ir gražiąją Maui. Visas salas aplankysime nekeisdamiesi viešbučių ir nebandydami suspti į lėktuvus. Išplauksime iš Honolulu vasario 18-25 d., 1995. Reikia užsiregistruoti iki rugpjūčio 30 d. Informacijai skambinti American Travel Service tel. 708-422-3000.

(sk)

x TRANSPAK TALPINTUVAI į Lietuvą su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams — air cargo. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

Mūsų Socialinių reikalų įstaiga, veikianti „Seklyčioje“ Čikagoje, neseniai išrūpino lietuviams didelę paslaugą (tai daugiausia pirm. Birutės Jasaitienės dėka) — „žalių kortelių“ pakeitima, kad nereikėtų važiuoti į imigracijos įstaigas vidurmiestyje. Daugumas žmonių buvo labai dėkingi už tą paslaugą, bet pasitaikė nusi-skundimų, kad tai bereikalingas darbas, nes „South-west center“ (6117 S. Kedzie) ar net imigracijos įstaigos apie joki pakeitimą nežinojusios — žmonės, esą, skambinę pasiteirauti. Rugpjūčio 25 d. iš Čikagos mero Richard R. Daley įstaigos „Draugo“ redakcijai atsiųs-toje informacijoje rašoma, kad yra JAV įstatymas pakeisti „žalias korteles“, išduotas prieš 1978 m., o pakeisti reikia iki š.m. rugsėjo 20 d. Pakeitimo mokestis — 75 dol., nuotraukos — dar 5 dol. Tarp kitko „žalios kortelės“ bus rugsėjo pradžioje keičiamos trijuose vyresniųjų centruose Čikagoje, bet lietuviams, kurie dar norėtų tai padaryti, patariame kreiptis į Socialinių reikalų raštinę (telefonas ir adresas yra šios dienos „Drauge“).

Jonas ir Marta Šarkos iš Omaha, NE, apsilankę „Drauge“, išgijo didesnį kiekį lietuviškų knygų. Džiugu, kad mūsų tautiečiai tebemyli lietuvišką knygą, ją perka ir skaito.

„LĖTŪNAS“ LIETUVOJ

Kaip mus globojo Šilutės „Rezginėlė“

Rūpestingą „Rezginėlės“ dainų ir tautinių šokių sąstato globą pajutome, vos atvykę į Pasaulio lietuvių dainų šventę, Vilniaus aerodrome, liepos 3 d. Nepabūgę ilgios, per 4 valandas trukusios, kelionės, pasitiko mus jų atstovai su linksmomis akordeono garsais, tautiniais drabužiais ir skalsia žemaitiška duona.

Tokio sutikimo tikrai nelaukėm ir nesitikėjome, nors jau kurį laiką žinojome, kad Pasaulio lietuvių dainų šventės metu, ir jai pasibaigus, būsim šio vieno specialūs svečiai.

Visą savaitę, kol įtemptai repetavome tautinių šokių dienas, mus visur lydėjo ir nenuilstamai mumis rūpinosi labai maloni Šilutės Kultūros namų direktorė Jadvyga Kuzmarskienė. „Rezginėlės“ šokėjus pagaliau susitikome tautinių šokių šventės dalyvių susipažinimo vakaronėje. Tuomet jie mus vaišino iš pamario atsivežtomis lauktuvėmis — rūkytais kariais.

Savaitę po Dainų šventės, mūsų tautinių šokių grupei buvo itin sklidina visokiomis pramogomis ir malonumais.

Pirmadienį, liepos 11 d., po daugiau kaip valandą užtruko susitikimo su prez. Algirdu Brazausku ir vėliau opozicijos vadovu prof. Vytautu Landsbergiu Seimo rūmuose, pagaliau išvykom į Šilutę. Keliaujom ekskursiniu autobusu. Dar prieš pasiekiant Šilutę, suspėjome aplankyti garsųjį Rambynų kalną ir netoliese esančius Bitėnus. Bitėnų kapinaitėse ilsisi mūsų tautos didžiūnai Jurgis Jankus ir Vydūnas.

Atvykus į Šilutę, Kultūros namuose vėl buvom sutikti su armonikos garsais, užkandžiu ir gaivinančiais gerimais. Pasižmonėje ir atsigavinėję, išsiskirstėme į svingingą mūsų globėjų — žemaičių šeimą.

Rytojaus dieną teko susipažinti su šio pamario miesto istorija ir įdomybėmis. Prie pietų buvom pakviesti į meriją, kur mus maloniai priėmė, vaišino ir apdovanojo rajono valdytojas Algis Balčytis. Sužinojome, kaip patalpos. Laimėjimo mecenatai yra Vytautas ir Aleksas Lauraičiai, plačiai žinomi ir lietuvių su malonumu bei pasitikėjimu naudojamo kelionių biuro savininkai.

American Travel Service didžiosios dovanos Draugo fondu — lėktuvų kelionės į Lietuvą ir atgal į JAV ar Kanadą, laimėjimo traukimas įvyks rugpjūčio 31 d. „Draugo“ patalpose. Laimėjimo mecenatai yra Vytautas ir Aleksas Lauraičiai, plačiai žinomi ir lietuvių su malonumu bei pasitikėjimu naudojamo kelionių biuro savininkai.

x Rimas Vaitkus atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui, \$240 metams paremti mergytę Maziųkų rajone. Jos motina mirusi. Tėvas vienas augina keturis vaikus. Ačiū. „Saulute“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tax ID #36-3003339.

(sk)

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštus kokybės vaizduojantes „Ansamblių vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdami į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kainos tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kreditines korteles. Sav. Petras Bernotas.

(sk)

kad 220,000 hektarų užimantis, Šilutės rajonas pagal dydį ir gyventojų skaičių yra antras didžiausias Lietuvoje (plotu didesnis — Varėnos; gyventojais — Trakų). Trečdalis rajono sudaro užliejamosios pievos, kurios šiemet išgyveno rekordinius potvynius. Šilutėje 98 procentai gyvenamųjų namų esą privatūs, o 80 procentų pramonės jau perėjo į privačią nuosavybę. Bendrovės įsta ir žemės ūkį pamažu pradeda valdyti ūkininkai.

Tą patį vakarą pilnutėlėje Šilutės Kultūros namų salėje gėrėjoms „Rezginėlės“ koncertu. Tai puikus, jau 45 metų veiklą atšventęs, bet dar vis jaunas, dainų ir tautinių šokių sąstatas, daugelį kartų koncertavęs įvairiose užsienio šalyse. Šiuo metu jam sumaniai vadovauja Regina Puodžiuvienė, Regina Jokūbaitytė ir Bronius Bučius.

Koncertui pasibaigus, visi „Lėtūno“ šokėjai buvo pakviesti į sceną. Vadovė Nijolė Jasaitienė-Pupienė buvo įteikta prisiminimo dovana — puikus gobelenas.

Trečiadienį, liepos 13 d., tęsėme ekskursiją po Šilutės rajoną. Aplankėm Macikų kapines ir Kintus, kur neseniai buvo įsteigtas Vydūno muziejus. Kintuose 1888-1892 m. gyveno ir dirbo Vydūnas. Saulius Sodonis, Kultūros skyriaus vedėjas, įdomiai ir išsamiai papasakojo apie Vydūno gyvenimą ir veiklą.

Šilutės „Rezginėlė“ sutinka į Dainų šventę atvykusius „Lėtūno“ šokėjus. Iš kairės: Dalia ir Jurgis Anyšai, Ritonė Rudaitienė ir Genė Rimkienė.

Nuotr. J. Rudaičio

Pasaulio lietuvių centro valdyba ir taryba užsisakė visą stalą į „Draugo“ 85-tojo gimtadienio suaktyvinį banketą, įvyksiantį Martiniuko pokylių salėje rugsėjo 25 d. Dekui!

Juozas Paškus, atlikęs „Draugo“ dienraščiui kai kuriuos sąskaitų bei revizijos darbus, pusę savo uždirbtos sumos — 342 dol. — paaukojo dienraščiui paremti. Esame labai dėkingi J. Paškui už sąžiningai atliktus patarnavimus ir auką.

ŽAGARĖS KLUBE

Lietuvių Žagarės klubo narių susirinkimas įvyko gegužės 19 d. Kojak salėje. Pirmininkė Emily Nemchauskis pradėjo susirinkimą 1 val. po pietų. Ji pranešė, kad balandžio 23 d. mirė klubo narė Josephine Masilionis. Palaidota balandžio 27 d. Šv. Kazimiero kapinėse. Pirmininkė paprašė visus atsiųsti ir pagerbti mirusią susikauptimo minutę, o jos šeimai išreikšti užuojautą.

Nutarimų raštininkė perskaitė protokolą iš praėjusio susirinkimo. Jis buvo priimtas, kaip skaitytas. Taip pat priimti ir valdybos pranešimai. Visa valdyba sveikino susirinkusius Motinos dienos proga. Pranešė, kad gauta padėka iš Valerijos Radavičiūtės už suteiktą klubo dovaną. Ji serga ir yra prieglaudamos namuose. Visi linki jai geros sveikatos.

Vasaros proga klubas turi keturis mėnesius atostogų, o reikalui esant, nariai prašyti kreiptis pas pirm. Emily Nemchauskis, tel. 735-3438. Rudeninis susirinkimas bus šaukiamas rugsėjo 15 d., po atostogų.

Po susirinkimo visi nariai buvo pavaišinti ir visiems palinkėta linksmų, sveikų atostogų.

Rožė Didžgalvis

Ritonė Rudaitienė

Lietuvos Vyčių 81-mame seime būrelis veiklių šios organizacijos narių. Iš kairės: Aukšė Kane, Lidija Ringienė, David P. Gaidas, Frank Zopolis, Onutė ir Andrius Utz.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuvių laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

TAUTOS ŠVENTĖ
ORMOND BEACH, FL

Tautos šventė rugsėjo 11 d., sekmadienį, bus švenčiama lietuvių pamaldomis Prince of Peace bažnyčioje, Ormond Beach ir minėjimu salėje, tuoj po pamaldų. Minėjimą rengia ir visus dalyvauti kviečia ALT s-gos Daytona Beach skyrius.

J.S.

WORCESTERIO ŠV.
KAZIMIERO PARAPIJOS
SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖ

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Worcesteryje savo 100 metų sukaktį iškilmingai švęs sekmadienį, lapkričio 20 d. Iškilmėse dalyvaus vietos vyskupai ir lietuvių išeivijos vysk. Paulius Baltakis. Laukiama šventės iš kitur gausiai atvykstančių buvusių šios parapijos narių.

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINĖS S-GOS SEIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seimas rugsėjo 2-4 d. vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre, Southfield, Michigan.

Susipažinimo vakaras rugsėjo 2 d., 7 v.v. Southfield Holiday Inn, 26555 Telegraph Rd.

Rugsėjo 3 d., 9 v.v. registracija Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Simpoziumo pradžia 10 v.v. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Vakare vyks Seimo banketas ir Lietuvos ambasadoriaus Aniceto Simučio pagerbimas, jo 85-to gimtadienio bei 60 metų konsularinės sukakties paminėjimas. Ambasadoriaus veiklą aptars Lietuvos gen. garbės konsulas Los Angeles Vytautas Čekanauskas. Minėjimas dalyvaus ir žurnalistas Vladas Vijeikis.

Sekmdienį, rugsėjo 4 d., 10:30 v.v. šv. Mišias Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje už mirusius AL Tautinės s-gos narius aukos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius. Po pietų vyks darbo posėdžiai, Lietuvių Tautinio Kultūros fondo suvažiavimas ir „Vilties“ draugijos suvažiavimas.

LIETUVIŲ RADIO
PROGRAMOS POKYLIS

Los Angeles Lietuvių radijo programos tradicinis pokylis š.m. rugsėjo 25 d. ruošiamas vietos lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šimtinis renginys bus iškilmingas, nes bus švenčiama Los Angeles Lietuvių radijo plėtimasis. Šeštadieniais daugelį metų transliuojama pusvalandžio radijo programa dabar jau girdima visą valandą.